

Nieuwjaarsdag 2012, Oude kerk, 19.00 uur

Voorganger: ds. J. Meijer

---

lezings: Numeri 6: 22-27 en Lucas 2: 21

preek

*Gemeente van onze Heer die de naam Jezus kreeg,
lieve mensen van God*

In een boek dat ik aan het lezen ben, kwam ik een passage tegen die helemaal bij deze dag hoort. Het boek heet *Willpower*, Wilskracht, en ik neem mij voor om dit boek in 2012 uit te lezen, dat zal wel lukken denk ik. En ik neem me ook voor om er in 2012 nog wel eens iets meer over te zeggen of te schrijven. Als je de volgende passage hebt gehoord, kun je je afvragen of ik dat wel waar kan maken. Vertaald uit het Engels:

“Maak vooral geen lijst met nieuwjaarsvoornemens. Iedere eerste januari slepen miljoenen mensen zich uit hun bed, vol van hoop of met een kater: en met allemaal goede voornemens: om minder te eten, meer te trainen, minder geld uit te geven, harder te werken op kantoor, het huis schoner te houden en ondertussen ook nog eens veel meer tijd te hebben voor romantische dinertjes en lange wandelingen op het strand. Rond 1 februari zijn ze te beschaamd om zelfs nog maar naar de lijst te kijken. Maar in plaats van te klagen over hun gebrek aan wilskracht, zouden ze de schuld moeten leggen waar die hoort: bij de lijst zelf. Niemand van ons heeft genoeg wilskracht voor die lijst. Als je op het punt staat te beginnen aan een nieuw fysiek trainingsprogramma, probeer dan niet ook nog eens tegelijkertijd je financiën te gaan herordenen”.

Wat vind je van deze woorden? En wat vind je ervan dat ze klinken in een preek op Nieuwjaarsdag? Misschien vind je het wel helemaal niet leuk om dit te horen, want wie weet is je lijst met goede voornemens heel lang, ben je vol goede moed om die lijst te volbrengen en voel je nu dat die bij voorbaat de grond wordt ingeboord. Of misschien denk je opgelucht: gelukkig, nu hoef ik er niet eens aan te beginnen. Misschien is er ook herkenning, omdat je allang doorhad dat je niet alles in je leven tegelijk kunt veranderen.

Hoe het ook zij, de passage die ik net voorlas, deed wel wat met me, toen ik die voor het eerst las. Alsof je in een spiegel kijkt die je er mee confronteert dat je soms wel heel veel tegelijk wilt. Bovendien weerspiegelt het veel onbehagen in mensen. Datgene waarvan je vindt dat je dat moet veranderen, verwijst naar iets waar je ontevreden over bent, niet in de laatste plaats over jezelf. Want zeg je: ik ga minder eten in 2012, dan zeg je eigenlijk: ik ben de laatste tijd te veel gegroeid. Wil je je huis schoner en opgeruimder, dan vind je dus blijkbaar dat je je huishouden niet op orde hebt.

Met de voeten net in 2012 stel ik ons allen de vraag: hoe beoordeel je je zelf? Hoe streng ben je voor jezelf? Wat moet je volgens jezelf allemaal kunnen, bereiken, veranderen, het liefst nog op korte termijn? Waarin heb je het gevoel dat je kort schoot, dingen over het hoofd zag, liet liggen, waar kwam je niet aan toe? Wat vergat je en wat gebeurde er toen je daar midden in een nacht opeens achterkwam?

Hoe tevreden ben je eigenlijk over jezelf? En in welke mate laat je je in je zelfbeoordeling leiden door de al of niet uitgesproken mening van anderen, of door hun al of niet onder woorden gebrachte boosheid, ontevredenheid of frustratie? En welke rol speelt het geloof hierin? In hoeverre denk je dat God je niet goed genoeg vindt functioneren, in hoeverre vrees je dat God je niet goed genoeg vindt?

Iedereen van ons zal die vragen verschillend beantwoorden. Maar ik denk dat verschillenden van ons deze vragen zullen herkennen als vragen die goed bij je passen. En misschien vind je ze ook confronterend, omdat het precies deze vragen zijn waar je mee rondloopt.

De passage uit *Willpower* wil ons laten zien dat we niet te streng voor onszelf zouden moeten zijn, dat we ons niet te veel voor zouden moeten nemen en dat we zouden kunnen proberen om iets realistischer te zijn over wat we wel en niet aankunnen. En wees dan ook zo realistisch om te bedenken dat ieder mens, dus ook jij, een beperkte voorraad energie heeft, die je maar eenmaal kunt gebruiken. Probeer er zuinig mee om te gaan. En probeer er liefdevol mee om te gaan.

Probeer liefdevol met jezelf om te gaan. En dat is heel wat anders dan egoïstisch zijn, of egocentrisch. Want daar zijn mensen die streng zijn voor zichzelf dan vrij gauw bang voor, dat ze te veel ruimte zouden innemen, dat anderen zouden gaan hen beoordelen als egoïstisch.

Wees niet zo streng voor jezelf dat wanneer je zelf in een crisis zit, je ook nog vindt dat je aan alle anderen moet denken, die het moeilijk hebben. Val jezelf niet zo hard dat je niet toekwam aan kerstkaarten of nieuwjaarswensen, omdat je je energie de afgelopen tijd hard nodig had voor andere dingen.

Misschien klinkt het vanaf een kansel wat onverwacht en vreemd, maar sommige mensen zouden juist iets egoïstischer, iets egocentrischer mogen zijn. Daarbij denk ik aan hen die zichzelf wegcijferen voor anderen en uiteraard niet aan hen die in deze wereld al bovenmatig veel ruimte voor zichzelf innemen, in de vorm van geld, macht, of vul het maar in.

Probeer je eens te binnen te brengen dat de woorden van zegen die na een kerkdienst klinken en die we vanavond als Schriftlezing hoorden voorlezen, dat die prachtige woorden van de Aäronitische zegen ook voor jou bestemd zijn. Probeer je eens te binnen te brengen dat iemand tegen jou zegt dat Hij je wil zegenen en bewaken, dat Hij het licht van zijn aanschijn over je wil laten schijnen, dat Hij je genadig wil zijn, ja dat Hij zijn aanschijn tot je opheft, en je als het ware liefdevol in de ogen wil kijken en vrede op jou leggen wil.

Deze zegen spreekt niet van winst, succes, welvaart en dergelijke waarden die in deze wereld ziet als zegen. Nee, deze zegen zegt je warm en gloedvol Gods Nabijheid toe, waarbij zijn aanschijn, zijn aangezicht op jou gericht is. Dat betekent dat Gods gehele aandacht op je is gericht en God wil je aanzien. Gisteren tekende een cabaretier een heel herkenbaar hedendaags tafereel waarbij mensen met elkaar in gesprek zijn, met een half oog gericht op elkaar, met het andere oog gericht op hun smartphone, om onderwijl ook te kunnen twitteren, Facebook bij de houden en te sms'en. Wanneer God zijn aangezicht over je doet lichten, wanneer Hij zijn aanschijn tot je opheft, wil hij je volledig aanzien.

Probeer dat eens op je in te laten werken, hoeveel jou wordt gegund, hoeveel licht er op je vallen mag, hoeveel liefde er voor je is. Probeer het eens te voelen: de warmte op je gezicht, de armen om je heen die je vasthouden en beschermen. Probeer het je eens in te denken, dat iemand altijd over je waakt, niet om je te controleren, maar om te zien hoe het met je gaat, om jou liefdevol aan te zien. Hoe voelt dat?

Mijn nieuwjaarswens aan ons allen is: Gun jezelf de tijd en ruimte om dit echt te voelen, te proeven, te ervaren, er van te genieten. Probeer deze zegeningen bewust te worden, probeer ze te tellen. Heel wat anders dan 'tel uit je winst'.

Er licht niet alleen een aangezicht over je op, er wordt ook een Naam over je uitgesproken. God roept zijn Naam over ons uit. Gods Naam wordt op ons gelegd. Daarmee wil God je zeggen Hij bij je wil zijn en blijven, wat dat betekent zijn Naam: ik zal er zijn voor jou. *God is met ons des avonds en des ochtends, is zeker met ons elke nieuw dag.*

De zegen van God krijgt een naam en een gezicht, in het kind dat ons allen gegeven is. *Uit Gods hemel zonder grenzen is Hij tastbaar aan het licht gekomen, met een naam en een gezicht, even weerloos als wij mensen.*

Op de achtste dag van zijn leven op aarde, kreeg het kind van Maria en Jozef, het kind van God en mensen een Naam bij zijn besnijdenis. Een overgangsrитуeel is dat, een rite de passage. Als acht dagen vervuld zijn en hij besneden moet worden, wordt als zijn naam 'Jezus' genoemd. Jesjoea: God zal redden is zijn naam.

Op deze eerste dag van het nieuwe jaar denken wij aan deze naamgeving van Jezus, omdat het vandaag de achtste kerstdag is.

Deze dag, nieuwjaarsdag, kent ook een overgangsrитуeel, een rite de passage. Daar horen goede wensen bij, 'gelukkig nieuwjaar', 'beste wensen', 'heil en zegen'.

Op deze dag wil ook God ons heil en zegen toewensen. Dat doet Hij met zijn zegen, dat doet Hij met zijn Naam IK-ZAL-ER-ZIJN zijn, en met de Naam van Zijn Kind: Jeshoea, God zal ons redden. En dat wenst hij ons niet alleen vandaag, maar op iedere nieuwe eerste dag van de rest van ons leven.

Amen